

Rättsavdelningen
Kim Norman
Kim.Norman@socialstyrelsen.se

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Socialstyrelsens yttrande över Justitiedepartementets promemoria Ändringar i regelverket om överlämnande enligt en europeisk och nordisk arresteringsorder (Ds 2023:1)

Justitiedepartementets diarienummer Ju2023/00005

Socialstyrelsens yttrande utgår från myndighetens verksamhetsområde. Socialstyrelsen lämnar synpunkter enligt följande.

5.3 Utfärdande av en europeisk eller nordisk arresteringsorder i Sverige för verkställighet

Socialstyrelsen tillstyrker förslaget att Kriminalvården ska begära hos åklagare att en europeisk eller nordisk arresteringsorder utfärdas för verkställighet av överlämnande till rättspsykiatrisk vård eller slutna ungdomsvård som har dömts ut i Sverige. Förslaget innebär att Kriminalvården tar över Socialstyrelsens roll vid utfärdandet av en europeisk eller nordisk arresteringsorder vid överlämnande till rättspsykiatrisk vård.

Socialstyrelsen avstyrker förslaget att Kriminalvården ska samråda med Socialstyrelsen när påföljden innebär överlämnande till rättspsykiatrisk vård och den dömde inte är inskriven vid en sjukvårdsinrättning. Som framgår av promemorian (s. 133) är Socialstyrelsen inte längre tillsynsmyndighet för de sjukvårdsinrättningar som verkställer rättspsykiatrisk vård. Socialstyrelsen har inte heller något ansvar för verkställandet av påföljden rättspsykiatrisk vård. Det är därför oklart vad Socialstyrelsen förväntas bidra med vid ett sådant samråd. Av samma skäl avstyrker Socialstyrelsen att åklagaren i vissa fall ska underrätta Socialstyrelsen då en begäran om överlämnande till Sverige för verkställighet av rättspsykiatrisk vård avslagits på grunden att den andra medlemsstaten eller den nordiska staten övertar verkställigheten av påföljden.

Om förslagen genomförs anser Socialstyrelsen att följdändringar även bör göras i 11 b § förordningen (1991:1472) om psykiatrisk tvångsvård och rättspsykiatrisk vård som reglerar sjukvårdsinrättningens underrättelseskyldighet om en patient avviker från rättspsykiatrisk vård. Bestämmelsen bör i så fall ändras så att sjukvårdsinrättningarnas underrättelseskyldighet inte längre ska gälla i förhållande till Socialstyrelsen utan till Kriminalvården.

6. Konsekvenser av förslagen

Socialstyrelsen vill föra fram att den ärendemängd som finns återgiven i promemorian avseende ärenden om europeisk och nordisk arresteringsorder inte innefattar de ärenden hos Socialstyrelsen som inte resulterade i ett utfärdande av en arresteringsorder. Jämförelsevis har Socialstyrelsen tidigare lämnat uppgifter om att det totala antalet registrerade ärenden enligt 11 b § förordningen om psykiatrisk tvångsvård och rättspsykiatrisk vård under åren 2018–2020 uppgick till mellan 130 och 160 per år (se SOU 2022:50, s. 87). Dessa antalsuppgifter innefattar både ärenden som resulterat i att Socialstyrelsen begärt att en nordisk eller europeisk arresteringsorder ska utfärdas av åklagare och ärenden där Socialstyrelsen bedömt att en arresteringsorder inte behöver utfärdas.

Beslut i detta ärende har fattats av ställföreträdande generaldirektören Urban Lindberg. I den slutliga handläggningen har avdelningschefen Pär Ödman och enhetschefen Jenny Gardbrant deltagit. Juristen Kim Norman har varit föredragande.

SOCIALSTYRELSEN

Urban Lindberg

Kim Norman